

De mossentafel staat er weer

Op verzoek van Staatsbosbeheer verzorgt de Mossenwerkgroep dit jaar weer de mossentafel achter het Buitencentrum Schoorlse Duinen. Op de tafel zijn zo'n twintig verschillende mossoorten geplaatst die te vinden zijn in het duingebied. De mossentafel is de hele winter te bewonderen.

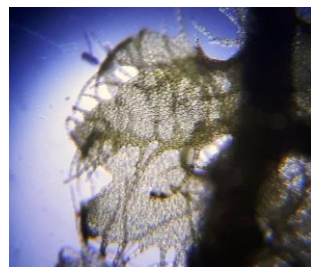
Leuke vondst: heidefranjemos

Tijdens het verzamelen van mossen om op de mossentafel te plaatsen, deden we een bijzondere waarneming. Aan de rand van de vallei naast het Buitencentrum vonden we een groeiplaats van heidefranjemos - *Ptilidium ciliare*. Een mos met franje aan de rand van het blad.

De Verspreidingsatlas zegt over dit mos:

"Ptilidium ciliare komt voor in heide en bos op de zandgronden, vooral op noordhellingen, boswallepjes en andere steilkanten maar bijvoorbeeld ook op naaldenstrooisel in lichte, luchtvochtige bossen....Ptilidium ciliare is op de zandgronden nog wel een vrij algemene verschijning maar de soort is wel sterk achteruit gegaan in Nederland."

Een leuke vondst dus. We hebben hem maar laten staan en niet meegenomen om op de mossentafel te zetten.

Komende excursies:

Er komen weer een paar vrijdagmiddagexcursies:

- **Vrijdagmiddag 8 dec, 13.00 uur: Castricum**

We starten bij de achteruitgang van station Castricum en bezoeken dan eerst het dak van het Huis van Hilde. Vervolgens gaan we de duinen in.

- **Vrijdagmiddag 22 dec, 13.00 uur: PWN parkeerplaats het Woud**

We bekijken deze middag een stukje Noord-Hollands Duinreservaat. Verzamelen op de PWN-parkeerplaats aan de Woudweg (rode pijl). De ingang van de Woudweg is tegenover Gasterij 't Woud, aan de Herenweg tussen Bergen en Egmond aan den Hoef.

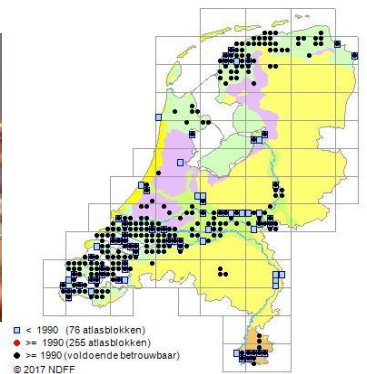

Let deze winter op:

Gewoon wintermos - *Microbryum davallianum*

Een soort die in onze omgeving waarschijnlijk regelmatig voorkomt, maar weinig wordt herkend is gewoon wintermos.

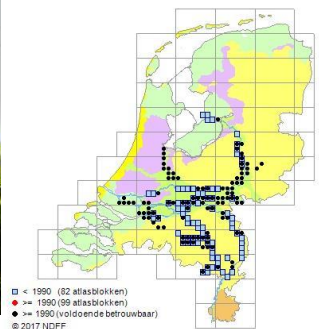
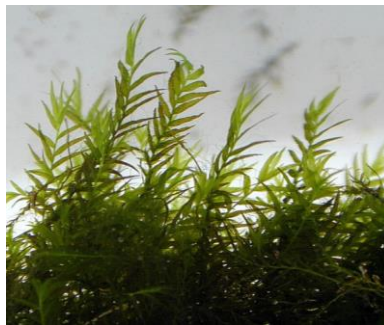
Gewoon wintermos komt voor op dijken, langs paden en in weilanden. Het is een winterpionier op open, vaak kalkhoudende klei, zavel en leem. De soort groeit op plekken waar ook gewoon kleimos staat.

Watervedermos - *Octodiceras fontanum*

Watervedermos is een vaak zwartgroen bladmos, dikwijls onder water groeiend. De soort is zich de laatste jaren steeds verder aan het verspreiden langs kanalen.

In Noord-Holland boven het Noordzeekanaal is het nog niet gevonden, terwijl er kanalen genoeg zijn. Zo af en toe maar eens de stortsteen van een oever onderzoeken.

Uiterwaardmos - *Leskea polycarpa*

Uiterwaardmos kwam vroeger alleen in uiterwaarden voor. Tegenwoordig heeft het een veel bredere verspreiding. Noord-Holland loopt nog flink achter met waarnemingen. Daar moet natuurlijk verandering in komen.

De soort is te vinden op boomstammen, maar groeit ook wel op vochtige bestrating.

